

Kauno Jono Jablonskio gimnazijos bendruomenės narių apklausa apie nuotolinio ugdymo įgyvendinimą

Parengė socialinė pedagogė Inga Žumbienė, psichologė Diana Naikauskė, 2020 birželis

Dėl karantino staiga prasidėjęs nuotolinis mokymas neišvengiamai turėjo įtakos mūsų kasdieniniam gyvenimui, suteikdamas jam naujų iššūkių, atradimų bei sukeldamas įvairių jausmų ir išgyvenimų. Praėjus dviem mėnesiams nuo nuotolinio ugdymo pradžios, atlikome Kauno Jono Jablonskio gimnazijos bendruomenės narių: mokytojų, mokinių, mokinių tėvų apklausą apie jų savijautą ir nuotolinio ugdymo organizavimą gimnazijoje.

Mokinių ir mokytojų savijauta

Apklausos dalyvių prašėme įvertinti savo savijautą nuo 1 iki 10, kai 1 reiškia labai sunku, patiriu daug nemalonių jausmų, 10 – jaučiuosi puikiai, vyrauja malonūs jausmai. 44 proc. mokinių savo savijautą įvertino gerai – puikiai (8-10 balų), 40 proc. – vidutiniškai (5-7 balų) ir 16 proc. mokinių teigia, kad šiuo metu jaučiasi labai sunkiai, patiria nemalonių jausmus (1-4 balai). 67 proc. apklausoje dalyvavę tėvų pažymėjo, kad jų vaikas jaučiais gerai-puikiai (8-10 balų); 20 proc. – vidutiniškai ir 12 proc. – sunkiai, patiria nemalonių jausmus. 43 proc. mokytojų jaučiasi gerai – puikiai (8-10 balų), 45 proc. – vidutiniškai (5-7 balai) ir 11 proc. mokytojų pažymėjo, kad jaučiasi blogai, patiria daug nemalonių jausmų.

Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad natūralu jausti įvairius jausmus, o susidūrus su sunkumais, kurių nepavyksta įveikti savarankiškai, ieškoti pagalbos. Gimnazijos pagalbos vaikui specialistai: psichologė, socialinė pedagogė konsultuoja mokinius, tėvus ir mokytojus nuotoliniu būdu, taip pat, galima kreiptis į psichikos sveikatos centruose dirbančius specialistus, skambinti į emocinės paramos telefono linijas (pvz., vaikų linija, tėvų linija, vilties linija).

Nuotolinio ugdymo organizavimas

Apklausos dalyvių prašėme įvertinti nuotolinio ugdymo įgyvendinimą gimnazijoje nuo 1 iki 10, kai 1 – labai blogai, o 10 – puikiai. Čia mokinių ir mokinių tėvų nuomonės sutapo, 63 proc. mokinių ir 66 proc. mokinių tėvų nuotolinį ugdymą gimnazijoje vertina gerai-puikiai (8-10 balų). Jų teigimu viskas vyksta sklandžiai, vaikams patinka taip mokytis, patiria mažiau streso, nereikia anksti keltis, geras pamokų tvarkaraštis, mokytojai gerai pasiruošę pamokoms: deda daug pastangų, stengiasi dėl vaikų, visada padeda atsakyti į turimus klausimus, yra geranoriški ir rūpestingi. 77 proc. mokytojų nuomone, nuotolinio ugdymo įgyvendinimas pavyko sklandžiai (įvertino 8-10 balais), ir nors pirma savaitę dauguma susidūrė su iššūkiais, pamažu atsirado sistema, nusistovėjo tvarka, pagerėjo kolektyvo tarpusavio santykiai, kolegijos dalinasi patirtimi, gimnazijos administracija stebi procesus, palaiko mokytojus, padeda spręsti iškilusias problemas.

30 proc. mokinių ir mokinių tėvų, 18 proc. mokytojų nuotolinį ugdymą įvertino vidutiniškai (5-7 balų), 7 proc. mokinių, 4 proc. mokinių tėvų ir 5 proc. mokytojų – nepatenkinamai - labai blogai (1-4 balai). Mokinių ir mokinių tėvų nuomone sunku mokytis nuotoliniu būdu, tenka daug mokytis savarankiškai, padidėjo mokymosi krūvis, kartais atsiranda techninių trukdžių, mokytis ir dirbti tenka per kelias mokymosi platformas, mažiau išmokstama negu mokykloje, trūksta konsultacijų, gyvo bendravimo ir tiesioginio kontakto su mokytojais, klasės draugais, tenka visą dieną praleisti prie išmaniųjų įrenginių. Mokytojams padidėjo darbo krūvis, trūko informacijos, efektyvesnės komunikacijos tarp gimnazijos administracijos ir mokytojų, darbo organizavimo sistemiškumo, vieningos mokymų platformos, skaitmenizuotos mokymų medžiagos, techninės įrangos, gyvo bendravimo, susilpnėjo sveikata (tiek fizinė, tiek emocinė) bei patyrė daugiau streso.

Teigiami nuotolinio ugdymo aspektai

Vienas iš tinkamų būdų įveikti stresą – net ir nemaloniuose situacijose rasti kažką pozityvaus ir teigiamo. Dėl to apklausos dalyvių prašėme įvardinti kokius teigiamus nuotolinio ugdymo aspektus jie pastebi. Mokinių nuomone tokiu būdu mokydami, jie tapo labiau savarankiški, mokytis iš namų yra patogiau, lengviau susikaupti, mažiau streso, galima ilgiau miegoti, nereikia anksti keltis, važiuoti į mokyklą, atsirado daugiau laisvo laiko, daugiau laiko mokytis, dėl to pagerėjo pažymiai ir žinios.

Mokinių tėvai pastebėjo, kad mokantis nuotoliniu būdu padidėjo vaiko mokymosi motyvacija, pagerėjo pažymiai, vaikas tapo labiau savarankiškas, patobulėjo įgūdžiai dirbti kompiuteriu ir planuoti laiką, mažiau patiria streso, atsirado daugiau laisvo laiko poilsiui.

Mokytojų nuomone, mokantis nuotoliniu būdu mokiniai tapo atsakingesni, savarankiškesni, sąmoningesni, išmoko planuoti laiką, atsiskleidė anksčiau nepastebėtos mokinių savybės. Paprasčiau sekti mokinio pažangą, išlieka atlikti darbai, lengviau komunikuoti, teikti informaciją, klausti, atsakyti į mokinių klausimus, kokybiškesnis grįžtamasis ryšys kiekvienam mokiniui. Efektyvesnis laiko planavimas, daugiau laiko miegui, nereikia važiuoti į darbą, geresnis mokinių lankomumas, mokymosi motyvacija ir aktyvumas pamokose, visi patobulino kompiuterinio raštingumo įgūdžius.

Mokiniai dėkojo savo mokytojams už jų pastangas, kad mokymasis vyktų sklandžiai, kruopštų ruošimąsi pamokoms, už informatyvias ir naudingas pamokas, supratingumą ir atvirą bendravimą, už tai, kad nepasidavė ir tikėjo savo mokiniais.

Iššūkiai ir pagalba sprendžiant problemas

Pusė apklausoje dalyvavusių mokinių (46 proc.) teigia, kad jiems patinka mokytis nuotoliniu būdu, tačiau pasiilgo bendravimo su mokytojais ir/ar klasės draugais mokykloje. 24 proc. mokinių norėtų, kad būtų galimybė derinti mokymąsi nuotoliniu būdu ir mokykloje. Dalis mokytojų, kad mato daug galimybių pritaikyti nuotolinį ugdymą ir ateityje. 18 proc. mokinių labiau norėtų mokytis mokykloje, jiems nepatinka mokytis nuotoliniu būdu, nes namuose sunkiau susikaupti, tinkamai planuoti laiką ir pan.

40 proc. mokinių mokymosi motyvaciją mokytis nuotoliniu būdu įvertino, kaip aukštą-labai aukštą (8-10 balų), 45 proc. – vidutinę (4-7 balai) ir 15 proc. – žemą (1-4 balai).

68 proc. mokinių tėvų ir 57 proc. mokytojų teigia, kad susidūrus su iššūkiais ar problemomis pagalbos kreipiasi į klasės vadovus, 57 proc. mokinių tėvų ir 68 proc. mokytojų – į dalyko mokytoją/kolegą. 37 proc. mokytojų susidūrę su problemomis kreipiasi į direktoriaus pavaduotoją ugdymui, 27 proc. – į pagalbos vaikui specialistus, 20 proc. – į direktorę.

Rūpinimasis emocine sveikata

Atliktų tyrimų duomenimis žmonėms geriau sekasi darbe ir gyvenime, jei jie pakankamai laiko skiria poilsiui ir rūpinimuisi emocine sveikata. Tam, kad būtume sveiki ir turėtume pakankamai jėgų darbui ir mokslui, reikalingas kokybiškas miegas, subalansuota mityba, fizinis krūvis, bendravimas su artimais žmonėmis, užsiėmimas mėgstama veikla. Apklausoje dalyvavusių mokytojų klausėme, o kaip jie rūpinasi savo emocine sveikata?

Mokytojai dalinasi, kad po įtemptos darbo dienos pailsėti padeda laiko leidimas su šeima ir draugais, pokalbiai su kolegomis, patirties dalinimasis, meditacija, pasivaikščiojimai gamtoje/gryname ore/miške, skaitymas savo malonumui, atostogų planavimas, muzikos klausymasis, darbų pobūdžio kaitaliojimas, kiemo augalų prižiūrėjimas, laiko leidimas su augintiniu, miegas, sportas, masažas, piešinių spalviniams, filmų žiūrėjimas, važiavimas dviračiu, darbo ir poilsio režimo laikymasis, laiko planavimas.

Tobulintinos sritys

Tiek mokinių tėvai, tiek ir mokytojai nurodė, jog nuotolinio mokymo metodai gali būtų integruojami tiesioginio mokymo procese, kai mokiniai ilgai serga ar patiria traumas, kurioms reikalingas ilgas gijimo procesas, tačiau pastebi, jog būtų efektyviau dirbti su viena mokymosi platforma. Mokinių tėvams susidarė įspūdis, jog trūksta mokomųjų dalykų konsultacijų, dėl ko atsiranda mokymosi spragos. Apie mokomųjų dalykų kas savaitines konsultacijas skelbiama gimnazijos tinklapyje, taip pat šią informaciją gali suteikti klasės vadovas, administracija. Keletas tėvų atkreipė dėmesį, jog būtų naudinga turėti tiesioginių ZOOM pamokų tvarkaraštį, kad tiek tėvai, tiek mokiniai galėtų efektyviau planuoti laiką.